

Hørings svar – Utvikling av rehabiliteringstjenestene i Møre og Romsdal

Aure kommune setter stor pris på Helse Møre og Romsdals initiativ til samarbeid med kommunene om å sikre framtidig godt rehabiliteringstilbud til innbyggerne i Møre og Romsdal. Hverken kommuner eller helseforetak oppfyller i dag sentrale føringer for rehabiliteringsfeltet og det er behov for nye innsatser. Rehabiliteringsprosjektet peker på en rekke umiddelbare forbedringspunkt som bør iverksettes og kunnskapsbehov som bør oppfylles.

Aure kommune ønsker å berømme arbeidsgruppene i prosjektet. Til tross for et omfattende og dels inkonsekvent mandat, og knappe ressurser, har arbeidsgruppene avgitt en god rapport. Den gir en tydelig presentasjonen av gruppenes funn og vurderinger av aktuelt kunnskapsgrunnlag.

Aure kommune vurderer at det har vært uheldig for prosjektet å ha ensidig fokus på framtidige løsninger for døgnbasert rehabilitering på bekostning av helhetlig perspektiv på rehabiliteringsfeltet. Dette påpekes også i arbeidsgruppas rapport. Til tross for at det er trukket inn data og kunnskap for å gi et mer helhetlig bilde har ikke arbeidsgruppene kunnet gi fullstendig eller entydig besvarelse av sitt mandat.

Videre arbeid med utvikling av rehabiliteringsfeltet.

Aure kommune mener det er svært viktig å videreføre det arbeidet som er lagt ned i Utviklingsprosjekt rehabilitering i Møre og Romsdal. Dette bør organiseres slik at en kan ivareta behovene hos befolkningen, kompleksiteten i fagfeltet og nasjonale føringer best mulig. Vi mener det videre arbeidet bør ledes av et eget fagråd for rehabilitering innenfor rammene til samhandlingsavtale/helsefelleskap. Helse Midt-Norges *Prosjektrapport Rehabilitering i Midt Norge* (2014) ble utarbeidet av helseforetak og kommuner. Denne er et godt eksempel på ivaretagelse av helhetlig perspektiv og gav konkrete anbefalinger. Men dessverre ble strategiene og anbefalingene i liten grad fulgt opp med konkrete tiltak. Vi mener dette viser viktigheten av en fast og langsiktig organisasjon som overbygning for ulike prosjekter og utredninger, og som også kan bidra til realisering.

Utviklingsprosjekt rehabilitering i Møre og Romsdal har pekt på en rekke behov på feltet:

Kommunene har stort forbedringspotensial på rehabiliteringsfeltet og behov for felles minimumsstandard for hvilke tjenester som skal tilbys med system for måling av tjenesteytelse og kvalitetssikring. Dette vil både sikre tilbud til innbyggerne og gjøre kommunene til bedre samarbeidsparter for helseforetaket. Alle kommunene bør ha egen rehabiliteringsplan. Kommunenes døgnrehabilitering bør ta i bruk nasjonal standard og tilstrekkelig kapasitet sikres. Det bør utredes ytterligere om det bør være egne rehabiliteringsenheter i kommunene. Spesielt de minste kommunene bør vurdere fordeler og ulemper med «blandingsavdelinger» (rehabiliteringsplasser, avlastningsplasser, korttidsplasser, sykehjemsplasser) opp mot etablering av interkommunale rehabiliteringsenheter. Forebyggende perspektiv bør styrkes og systemer for å avdekke rehabiliteringsbehov tidligst mulig etableres. Koordinering, tverrfaglig fungering og brukermedvirkning bør videreutvikles, både i kommuner og i spesialisthelsetjenesten.

Det er mangelfull oversikt over spesialisthelsetjenestens rehabiliteringstilbud, krevende og vilkårlige henvisningsprosesser og mange vurderingsenheter med ulik tolkning av kriterier. Her er det stort og akutt behov for systematisering og standardisering for å sikre likeverdige, treffsikre og

kvalitetssikrede tilbud. Det bør utarbeides digitalt verktøy for prosess med henvisning, vurdering og tildeling av tjenester. Det bør utredes om det bør opprettes et tverrfaglig team på tvers av tjenestenivå for å skape bedre flyt og mer sammenhengende tjenester.

Helse Møre og Romsdal må utarbeide en helhetlig plan for spesialisert rehabilitering. De må sikre et likeverdig tilbud om døgnbasert rehabilitering til innbyggerne i fylket. I vårt grisgrendte fylke med lange reiseveier antar vi behovet ligger noe over landsgjennomsnittet. Helse Møre og Romsdal må bygge opp et likeverdig tilbud om ambulante tjenester og dagbehandling i hele fylket. Først når dette er på plass og en gjør seg erfaringer vil en kunne si noe om langsiktige behov for døgnbasert behandling, og avklare fremtidig organisering og lokalisering.

Valg av modeller for døgnbasert rehabilitering.

Aure kommune vurderer at det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å fatte beslutning om framtidig drift og organisering av kommunenes og spesialisthelsetjenestens døgnbaserte rehabiliteringstilbud. Aure kommune ønsker å bidra til gode løsninger på de utfordringene som prosjektet peker på. Vi har mange forbedringspunkt vi kan gripe fatt i umiddelbart. For å finne løsninger på mer komplekse utfordringer behøver vi mer kunnskap, oversikt og bedre relasjoner og for å gjøre langsiktige veivalg. Aure kommune utelukker ikke at vi sammen kan komme til å utvikle samarbeid både interkommunalt og på tvers av tjenestenivå for å yte best mulig døgnbasert rehabilitering, men vi er ikke beredt til å ta dette valget nå. Vi vurderer at arbeidsgruppas Alternativ 3 som opphever skillet mellom tjenestenivå fremstår som den mest interessante modellen for et slikt eventuelt samarbeid.

Aure kommune mener kompetansen ved Mork og Aure rehabiliteringssenter inntil videre vil utnyttes best ved å opprettholde døgnbasert spesialisert rehabilitering med fullt belegg. Dette vil sikre at flest mulig av fylkets innbyggere kan få behandling uten å reise unødig ut av fylket. Mork og Aure rehabiliteringssenter bør, sammen med sykehuset i Ålesund, gis oppgaven å utvikle og iverksette spesialisthelsetjenestenes ambulante tilbud i Møre og Romsdal. Sentrene bør også ha en rolle i arbeidet med å utvikle dagbehandling rundt om i fylket. Det at Mork og Aure rehabiliteringssenter eies av Helse Møre og Romsdal HF gir et unikt utgangspunkt for offentlig-offentlig samarbeid om å utvikle framtidens døgnbaserte rehabilitering.

Aure kommune ønsker spesielt å bemerke ifht det videre arbeidet på rehabiliteringsfeltet i Møre og Romsdal:

- Underregistrering av behandlingsplasser på Aure Rehabiliteringssenter: Her er 4 behandlingsplasser øremerket til arbeidsrettet rehabilitering (raskere tilbake). Dette definerer HMR som ikke å være et tilbud om spesialisert rehabilitering og i prosjektrapporten oppgis derfor at det er 14 behandlingsplasser. Samtidig kjøper HMN tilsvarende plasser av private finansiert som spesialisert rehabilitering. Dette er gjentatt påpekt av Nordmøre regionråd, Aure kommune og ansatte/tillitsvalgte på Aure rehabiliteringssenter uten at det er rettet opp i. Dette forholdet skaper mistillit til HMR og gir inntrykk av skjult agenda.
- Både Mork og Aure oppgir å ha utfordringer med tilstrekkelig pasientgrunnlag samtidig som det er avdekket at det gjentatt sendes pasienter ut av fylket som kunne vært behandlet der. Dette vurderes som brudd på nærhetsprinsipp ovenfor innbyggerne i fylket. Videre tyder

25.08.2020

dette på og manglende oversikt og dårlig forretningsmessig drift hos HMR. Fullt belegg på egne institusjoner før kjøp av private tilbud vil gi bedre økonomi for helseforetaket.

- Aure rehabiliteringssenter har over år opplevd nedskjæringer og trussel om nedleggelse. Det er utfordrende for både personalet og pasienter å stå i en slik situasjon over tid. Vi ser nå med bekymring på konsekvenser av denne unødige slitasjen.
- Ikke likeverdig pasienttilbud; prosjektrapporten viser at det innenfor Helse Midt Norge ytes færre spesialiserte døgnplasser i Møre og Romsdal enn i Trøndelag. Det ytes igjen færre døgnplasser til innbyggerne nord i fylket enn innbyggerne sør i fylket. Det kan synes som det er en sammenheng mellom nærhet til tilbud og i hvilken grad det benyttes. Dette taler for en økning av antall plasser for døgnbasert behandling innen spesialisert rehabilitering nord i fylket.
- SNR/DMS; spesialisthelsetjenesten forventes å kompensere for økende rehabiliteringsbehov i befolkningen med økt tilbud om dagbehandling og ambulante tjenester. Aure kommune mener dagbehandlingstilbud nord i fylket bør lokaliseres ved DMS i Kristiansund. Dette bør utvikles i samarbeid med fagmiljøet på Aure rehabiliteringssenter for å dra nytte av kompetanse og synergier for å gi best mulig og likeverdige tilbud til innbyggerne nord i fylket.

Mvh

Hanne-Berit Brekken

Ordfører

Aure kommune